

Տ. ՈՌԻԲԵՆ ՎԱՐՂԱՊԵՏ ԶԱՐԳԱՐՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(21 հոկտեմբերի 2018 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Այսօր լցան գիրքս այս յականջս ձեր»
(Ղուկ. Դ. 22)

Սիրելի՛ բարեպաշտ ժողովուրդ,

Օրվա ավետարանը մեզ տեղափոխում է Նազարեթ, որտեղ Տեր Հիսուս քաղաքի ժողովարանում մասնակցում է շաբաթօրյա պաշտամունքին: Մեր Տերն այստեղ էր անցկացրել իր մանկությունը, պատանեկությունն ու երիտասարդությունը՝ մինչև այն օրը, երբ կոչվում է հրապարակային գործունեության: Հիսուս հայրենի քաղաք է գալիս այն ժամանակ, երբ արդեն համբավը տարածվել էր ողջ Գալիլեայով մեկ, ներառյալ Նազարեթը: Ժողովարանում, շաբաթ օրվա պաշտամունքին, ըստ արարողակարգի, ընթերցումներ են արվում Սուրբ Գրքից. առաջին ընթերցումը՝ Օրենքի, երկրորդ հատվածը՝ մարգարեական գրքերից, ճիշտ այնպես, ինչպես ամեն կիրակի Սուրբ Պատարագին եկեղեցու ատյանից ընթերցում ենք հատված Հին Կտակարանից և առաքելական նամակներից, իսկ խորանից հոչակում ենք օրվա Ավետարանը: Այսպես, Հիսուս Նազարեթի ժողովարանում հրավիրվում է ընթերցելու մարգարեական հատվածը: Նրան է տրվում մագաղաթը՝ բացված Եսայու մարգարեության գրքի վրա, եւ Հիսուս ընտրում է մարգարեական այն դրվագը, որը վերաբերում է Փրկչի գալստյանն ու առաքելությանը. «Տիրոջ հոգին ինձ վրա է, քանզի նա ինձ օծեց և ուղարկեց՝ փրկության ավետիս տալու աղքատներին, մխիթարելու սրտաբեկներին, ազատություն բերելու գերիներին, տեսողություն տալու կույրերին, ազատելու կեղեքվածներին և հայտարարելու, թե հասել է ժամանակը, երբ Տերը կփրկի իր ժողովրդին» (Ղուկ. Դ. 18-19):

Ընթերցումից հետո Հիսուս փակում է մագաղաթը, տալիս ժողովարանի սպասավորին և նստում: Լռություն է տիրում, ներկաների հայացքն ուղղվում է Հիսուսի վրա: Լռությունը խախտվում է, երբ Հիսուս ասում է. «Այսօր այս գիրը, որ դուք լսեցիք ձեր ականջներով, իրականություն դարձավ» (Ղուկ. Դ. 21): Նազարեթի բնակիչները, Հիսուսի վրա հառելով իրենց

հայացքները, ինչ-որ արտասովոր արարք տեսնելու սպասում ունենին, սակայն Տերն աչքերի փոխարեն հրավիրում է ուշադրություն դարձնել ականջներին: Հիսուս նրանց աչքերի մեջ կարդում է ակնկալիքը իրենց քաղաքում ևս հրաշագործություն տեսնելու, ինչպես մյուս բնակավայրերում էին կատարվել իրենց համաքաղաքացի Հովսեփի որդու ձեռքով. «Անտարակույս, ինձ հետևյալ առածը պիտի ասեք. «Բժիշկ, բժշկիր ինքդ քեզ»: Այն ամենը ինչ որ լսեցինք, թե արել ես Կափառնաուումում, այստեղ՝ քո հայրենի գավառում էլ արա» (Ղուկ. Դ, 23): Հիսուս նրանց բերում է մարգարեի օրինակը՝ դարձյալ դիմելով ժողովրդական առածի օգնությանը. «Մարգարեն իր ծննդավայրում պատիվ չունի» (Ղուկ. Դ, 25): Եւ հիշեցնում է երկու դրվագ Իսրայելի հոգևոր պատմությունից: Մեկը՝ Եղիա մարգարեի հրաշագործությունը, երբ սովի երեքուկես տարիներին այցելում է հեթանոս մի այրի կնոջ (տե՛ս Գ Թագ. Ժէ. 10), մյուսը Եղիսե մարգարեի, որ բորոտներից բուժում է դարձյալ հեթանոս՝ Նեեման Ասորուն (տե՛ս Դ Թագ. Ե. 14): Այս ակնարկները հարուցում են ներկաների զայրույթը, եւ Նազարեթ այցն ավարտվում է նրանով, որ փորձ են անում Հիսուսին բռնել եւ լեռան վրայից գահավեժ անելով՝ սպանել (տե՛ս Ղուկ. Դ, 28-30):

Սիրելի՛ հավատացյալ քույրեր և եղբայրներ,

Աստված խոսել է մարդկության հետ Իր պատգամաբերների, Իր մարգարեների շուրթերով՝ ճշմարտությունը փոխանցելով առաքելության կոչված մի ժողովրդի, իսկ ժամանակների լրումին մարգարեությունները, խոստումներն իրականություն են դարձել Աստծու Որդու գալստյան միջոցով: Բայց Աստծու խոսքը չի մնացել անցյալում, Աստծու խոսքը նաեւ այսօր է: Հիսուս հենց դա է մատնանշում. «Այսօր լցան գիրքս այս յականջս ձեր» (Ղուկ. Դ, 22): Այն, ինչ Աստված ասել է անցյալում, այսօր եւս մնում է վավերական եւ ազդու՝ ուղղված մեզ ամենքիս: Մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսով հռչակվում է Տիրոջ շնորհների տարին, որը շարունակվում է առայսօր: Այսօր մենք էլ մեր տաճարներում լսում ենք Աստծու խոսքը: Արարողության շնորհիվ Աստծու խոսքը ավետարանական գրի միջից վերածվում է Աստծու կենդանի խոսքի: Ձեռական չէ, որ Ավետարանի հռչակումից առաջ սարկավազները ձայնում են. «Ասէ Աստուած», և մենք Աստծու խոսքը լսում ենք հոտնկայս, երկյուղածությամբ և համակ ուշադրությամբ: Երկրորդը, որ այսօր կուզենայի առանձնացնել մեր մտորման համար: Նազարեթի ժողովարանում ներկաների ակնկալիքը ինչ-որ բան տեսնելն էր, մինչդեռ Հիսուս հրավիրում է լսելու: Այսօր մենք էլ եկեղեցի ենք գալիս ակնկալիքով. փափագում ենք ինչ-որ բան տեսնել՝ շոշափելի, առարկայական, մեր

աղքատության վերացման ուղղությամբ, առողջության համար, հաջողության համար: Այս ամենը բնական է, մարդկային է, մեզ անհրաժեշտ է, բայց Հիսուս հրավիրում է մեզ նախ լսելու. լսել ոչ միայն ունկնդրել իմաստով, այլ լսել Տիրոջ խոսքին հնազանդվելու իմաստով: Խոսք, որը մեր ականջների միջով ներթափանցում է ներաշխարհ՝ վերափոխելու մեր կյանքը: Ամենամեծ հրաշքը վերափոխված մարդու կյանքն է, երբ մաքրագործված՝ Աստծու շնորհներով բարություն եւ խաղաղություն է արարում իր միջավայրում: Պատահական չէ մարգարեների հիշատակված օրինակը: Եղիան ուղարկվել էր այրի կնոջ մոտ առանց ճանաչվելու նրա կողմից: Սովի պայմաններում կինն ուներ ընդամենը մի բուռ ալյուր սափորի մեջ եւ մի քիչ յուղ կճուճի մեջ: Երբ Աստծու մարդը նրան խնդրում է իրեն հաց տալ, պատասխանում է, թե՛ «Ես ունեմ ընդամենը մեկ նկանակ թխելու չափաբաժին ալյուր ու յուղ, ցախ հավաքելուց հետո պիտի թխեմ, ուտենք որդիներիս հետ եւ մեր մահկանացուները կնքենք» (հմմտ. Գ Թագ. Ժէ. 12): Եղիա մարգարեն կնոջը քաջալերում է. «Ալյուրը չի պակասելու սափորում, եւ կուժի յուղը չի նվազելու մինչև այն օրը, երբ Տերն անձրև կտեղացնի երկրի վրա» (Գ Թագ. Ժէ. 14): Կինն ինչո՞ւ պիտի հավատար առանց ճանաչելու, մինչդեռ Հիսուս գովում է այս կնոջ հավատը, որ լսեց եւ հնազանդվեց, ինչը և դարձավ ալյուրի ու յուղի բազմացման հրաշքի հիմքը:

Սիրելի՛ հավատացյալներ,

Մենք ևս շատ հաճախ մեր կյանքում թատրոն ենք ուզում տեսնել: Հունարեն «թատրոն» բառը հենց «տեսնել», «գիտել», «հանդիսատես լինել» բայից է առաջացել: Ուզում ենք նշաններ, հրաշքներ տեսնել, ուզում ենք աղոթել առանց հաղորդ լինելու Աստծու խոսքին, մեր կյանքում ստանալ ինչ-որ նյութական բարիքներ մինչդեռ մեր ականջը շատ հաճախ փակ է Տիրոջ խոսքի առաջ: Չէ՞ որ եկեղեցի առաջին հերթին գալիս ենք Աստծու խոսքը լսելու, այդ խոսքի ուժականությամբ ոգեշնչվելու, վերափոխվելու, չէ՞ որ Եսայու մարգարեությունը, որ Հիսուս ընթերցում եւ մեկնաբանում է, հենց այդ մասին է՝ «ուղարկեց՝ փրկության ավետիս տալու աղքատներին», նրանց, որ կարիքավոր են, որ կարոտյալ են: Հետեւապես, կարոտի զգացումով, պապակ սրտով ունկն դնենք Աստծու խոսքին՝ լսելու և հագնալու, հոգևոր սնունդ և ուժ ստանալու և մեր վերափոխված կյանքով հռչակելու, որ շարունակվում է ժամանակը, երբ Տերը փրկություն է շնորհում իր ժողովրդին:

Տիրոջ սերը, ողորմությունը մեզ ամենքիս հետ, այժմ եւ հավետ. ամեն: